

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Seimo

Kaimo reikalų komiteto

2016 m. rugsėjo 14 d.

sprendimu Nr.110-P-20

I. BENDROJI INFORMACIJA

1. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas		
1.1.	Seimo pavedimai komitetui	23
	Iš jų:	
	kaip pagrindiniam komitetui	9
	kaip papildomam komitetui	14
1.2.	Svarstyta labai aktualių ir aktualių pasiūlymų priimti ES teisės aktus pagal Europos Komisijos metinę teisėkūros ir darbo programą	-
1.3.	Kitų komitetų prašymu ir komiteto iniciatyva pateiktos išvados	-
1.4.	Komiteto iniciatyva sudarytos darbo grupės teisės aktų projektų rengimui	-
2. Posėdžiai ir klausymai		
2.1.	Komiteto posėdžiai	18
	Iš jų:	
	išvažiuojamieji	1
	bendri posėdžiai su kitais komitetais	0
2.2.	Klausymai	3
3. Svarstyta parlamentinės kontrolės klausimų		18
4. Pareiškimų ir raštų nagrinėjimas		
4.1.	Gauta pareiškimų, raštų ir kitų dokumentų	351
4.2.	Parengta atsakymų ir raštų	159
5. Renginiai		
5.1.	Surengta konferencijų, seminarų, diskusijų	1
5.2.	Kiti renginiai	1
6. Tarptautiniai ryšiai		
6.1.	Surengta vizitų	1
6.2.	Priimta delegacijų	2

II. AKTUALIAUSI DARBAI

Priimti svarbiausi teisės aktai

Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 2 ir 31 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 straipsniu įstatymu Nr. XII-2266 patobulinti kooperatyvų pripažinimo žemės ūkio kooperatyvais pagrindai ir nustatyti griežtesni pripažinimo reikalavimai, kad kooperatyvai savo veikloje nenutoltų nuo visuotinai pripažintų kooperacijos principų ir vertybių.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 6, 7, 8, 14, 141, 142, 143, 144, 15, 16 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XII-2351. Įstatymu panaikintas dvigubas ūkio subjektų, vykdančių verslinę žvejybą vidaus vandenyse apmokestinimas, numatant lėšų žuvų išteklių atkūrimui ir išsaugojimui skyrimą tik Žemės ūkio ministerijai. Taip pat nustatytas kvotų skyrimas ūkio subjektams, vykdančioms verslinę žvejybą vidaus vandenyse, skatinantis Aplinkos ministro nustatytą žvejybos kvotų panaudojimą bei kitų ūkio subjektų vykdančių žvejybos veiklą, rentabilumą.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 10, 11, 13, 17, 17¹, 18, 21, 24, 27, 29, 31, 32, 36, 37, 53, 54, 61, 63 straipsnių ir priedo pakeitimo, įstatymo papildymo 17², 17³, 17⁴, 17⁵, 17⁶, 17⁷, 17⁸, 17⁹, 17¹⁰, 17¹¹ straipsniais ir 35 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymu Nr. XII-2532 Įgyvendintos reformuotos ES bendrosios žuvininkystės politikos nuostatos. Taip pat reglamentuotas individualių žvejybos galimybių visuose jūrų vandenyse skyrimas, suderintas laivynų dydis su turimomis žvejybos galimybėmis, užtikrintas priekrantės žvejybos stabilumas, patikslintos nuostatos dėl žvejybos laivo įtraukimo į Žvejojančių jūrų vandenyse laivų duomenų sistemą, nustatyti Lietuvos keitimosi žvejybos galimybėmis su kitomis ES valstybėmis narėmis ir užsienio valstybėmis principai, užtikrintas įstatymo viršenybės principų įgyvendinimas.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 7 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XII-2487 siekiama gyvūnų ženklavimo procesą mikroschemomis vykdyti laipsniškai, nes privalomas ženklavimas ir jų registracija sukėlė bereikalingą įtampą gyventojų tarpe, didžioji gyventojų dalis yra tam nepasiruošusi. Įstatymu atsisakoma visuotinės prievolės ženklinti ir registruoti atitinkamų rūšių gyvūnus augintinius (kates, šunis ir šeškus). Gyvūnų augintinių savininkai patys galės nuspręsti dėl gyvūno augintinio ženklavimo mikroschema ir registravimo Gyvūnų augintinių registre.

ES teisės aktų ir integracinių įstatymų projektų svarstymas

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento kuriuo nustatomos CE ženklų pažymėtų tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1069/2009 ir (EB) Nr. 1107/2009 Nr. COM/2016/157 atitiktis subsidiarumo principui ES-16-44

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomas 2016 kalendoriniais metais taikytinas tiesioginių išmokų koregavimo koeficientas, numatytas Reglamente (ES) Nr. 1306/2013 Nr. COM/2016/159 ES-16-46

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento kuriuo nustatomos žvejybinių laivų charakteristikos (nauja redakcija) COM(2016)273.

Parlamentinė kontrolė

2016 m. balandžio 6 d. Komitetas priėmė sprendimą dėl *Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ paraiškų rinkimo rezultatų ir įgyvendinimo taisyklių pakeitimo* ir pasiūlė Žemės ūkio ministerijai laikytis 2015 m. gegužės 21 d. priimto bendro Kaimo reikalų komiteto, Žemės ūkio ministro ir socialinių partnerių sprendimo bei planuojamame paraiškų šaukime nustatyti maksimalią paramos sumą – 200 tūkst. eurų vienam projektui, ir tik naujų gamybinių pastatų statybai bei rekonstravimui gyvulininkystės srityje – iki 400 tūkst. eurų vienam projektui. Taip pat užtikrinti, kad pripažinti žemės ūkio kooperatyvai, kurie vykdo apyvartą su savo nariais, būtų tinkami pareiškėjai gauti paramą pagal šią priemonę, atsisakyti balų teikimo pareiškėjams, kurie dalyvauja įgyvendinant žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintą Eksperimentinių, mokomųjų, bandymų ūkių tinklo optimizavimo veiksmų planą. Ieškoti galimybės paremti šiuos ūkius per Kaimo plėtros priemones, skirtas mokslui, konsultavimui, bendradarbiavimui ir inovacijoms skatinti.

2016 m. gegužės 18 d. Komitetas priėmė sprendimą dėl *žemės servitutų suprojektavimo ir nustatymo problemų*. Pastaruoju metu gauta daug asmenų skundų dėl to, kad nuosavybės teisių atkūrimo procese dėl subjektyvių priežasčių nesuprojektavus gražintiniams žemės sklypams privažiuojamųjų kelių, jie gali būti įrengti tik nustačius kelio servitutą privatiems žemės sklypams tarpusavio susitarimu arba teisme.

Pagal Nacionalinės žemės tarnybos pateiktus duomenis, šiuo metu tiksliaisiais kadastriniais matavimais išmatuotų žemės sklypų Lietuvoje skaičius sudaro tik 40 proc. visų įregistruotų žemės sklypų, o žemės servitutų klausimas aktualus apie 4400 žmonių. Realiai šis skaičius yra keletą kartų didesnis, kadangi tai, kad prie žemės sklypų nesuprojektuota privažiavimo kelio ar nėra nustatyta kelio servituto, dažniausiai nustatoma būtent tikslųjų kadastrinių matavimų atlikimo metu.

Sprendime konstatuota, kad nepateisinama tokia situacija, kai dėl žemėtvarkininkų padarytų klaidų kenčia žmonės ir pasiūlė Žemės ūkio ministerijai užtikrinti, kad piliečiams nuosavybės teise priklausantys žemės sklypai turėtų tinkamą privažiavimą, kaip numatyta teisės aktų reikalavimuose; ieškoti priemonių paspartinti tikslųjų kadastrinių matavimų atlikimo procesą; pateikti komitetui apibendrintą informaciją apie pritaikytas priemones asmenims, nuosavybės teisių atkūrimo procese

pažeidusius teisės aktų reikalavimus, ir žemės sklypams nesuprojektavusiems privažiavimo ar nenustačiusių kelio servituto.

2016 m. birželio 29 d. Komitetas priėmė sprendimą dėl *pirmųjų hektarų išmokos taikymo mokant tiesiogines išmokas už 2017 metus*. Šiuo metu visi Lietuvos ūkiai už pirmuosius 30 hektarų gauna papildomą tiesioginių išmokų dalį – maždaug 50 eurų. Mūsų šalyje beveik 90 procentų ūkių, gaunančių tiesiogines išmokas, nesiekia 30 hektarų, todėl ši išmokų sistema yra naudinga absoliučiai daugumai t.y. beveik 116 tūkstančių tiesioginės paramos gavėjų. Komitetas, įvertinęs Žemės ūkio rūmų rezoliuciją, kurioje taip pat išreiškiamas pritarimas tokiai paramos schemai nusprendė laikytis nuoseklios politikos ir pasiūlyti Žemės ūkio ministerijai mokant tiesiogines išmokas už 2017 m. toliau taikyti pirmųjų hektarų išmoką remiant pirmuosius 30 hektarų ir šią priemonę finansuoti perskirstant 15 procentų tiesioginių išmokų voko, užtikrinant tinkamą šių išmokų skyrimo tvarką bei jos laikymosi kontrolę.

2016 m. liepos 19 d. Komitetas priėmė sprendimą dėl *verslinės žuvininkystės vidaus vandenyse ir pasiūlė* Aplinkos ministerijai ir Žemės ūkio ministerijai vadovaujantis Žuvininkystės įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi bei atsižvelgiant į mokslinių tyrimų rezultatus, Aplinkos ministrui kartu su Žemės ūkio ministerija įvertinti galimybę leisti įvairių rūšių žuvų verslinę žvejybą vidaus vandenyse. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybės 2016 m. balandžio 6 d. nutarimu Nr. 344 Aplinkos ministerija kartu su Žemės ūkio ministerija yra įpareigos atlikti vidaus vandenų žuvų išteklių analizę ir išnagrinėti mėgėjų bei verslinės žuvininkystės plėtros galimybes vidaus vandenyse, siekiant užtikrinti racionalų žuvų išteklių panaudojimą bei tai, kad šios prioritetinės teisėkūros iniciatyvos numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, pasiūlymai racionaliam ir tvariam žvejybos vidaus vandenyse užtikrinimui bus pristatyti Vyriausybėje š. m. rugsėjo mėnesį, šią informaciją pristatyti ir Komitetui Rudens sesijoje.

Nebuvo priimti svarbūs įstatymai

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinojo įstatymo Nr. XII-854 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-1862 ir Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 1, 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu XIIP-1902(2) numatoma tobulinti žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo tvarką, siekiant išspręsti problemas, susijusias su šios paskirties žemės dovanojimu ir įstatymo reikalavimų taikymu sutuoktiniams.

Renginiai

2016 m. gegužės 4 d. Komitetas kartu su Europos informacijos biuru organizavo diskusiją tema „Bendros žemės ūkio politikos viešinimas: ar ūkininkams pakanka informacijos?“.

Narystė Europos Sąjungoje atnešė daug naujų galimybių, tačiau Europos Sąjunga yra ir rimtas iššūkis Lietuvos žemdirbiams: reikalavimai investicinei paramai gauti dažnai būna labai sudėtingi, „žaidimo taisyklės“ kuriamos Briuselyje ne visada yra suprantamos ir atitinka mūsų ūkinės sąlygas. Todėl išsami, tiksli ir laiku suteikta informacija ūkininkui tampa kaip niekad svarbi.

Nacionalinės mokėjimo agentūros direktorius Erikas Bėrontas, pristatė šios institucijos vaidmenį informuojant ūkininkus apie ES paramos galimybes ir keliamus reikalavimus. Pranešėjas atkreipė dėmesį į šiuolaikinių priemonių, tokių kaip socialiniai tinklai, telekonferencijos, taikymo galimybes. Pažymėjo, kad Nacionalinė mokėjimo agentūra taiko skirtingas komunikacijos priemones jaunimui, vidutinio amžiaus ir vyresniems pareiškėjams, tokiu būdu visapusiškai prisitaikydama prie jų poreikių ir galimybių.

Dr. Edvardas Makelis supažindino klausytojus su žemės ūkio žinių kaupimo, perdavimo sistema ir jos plėtros perspektyvomis Lietuvoje bei Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos strateginės veiklos kryptimis įgyvendinant ir viešinant bendrąją žemės ūkio politiką. Pranešėjas atkreipė dėmesį, kad žinių perdavimas yra vienas iš šio finansinio laikotarpio strateginių prioritetų kaimo plėtrai ir pabrėžė Lietuvos eksperimentinių mokomųjų bandomųjų ūkių tinklo pridėtinę vertę.

Žemės ūkio rūmų pirmininkas Andriejus Stančikas pastebėjo, kad šiandien ūkininkai nori ne tiek mokymų ar seminarų, bet individualių konsultacijų. Todėl ieškoma galimybių pasiekti kiekvieną žemdirbį. Pranešėjas pažymėjo, kad kyla didesnis teisinių žinių poreikis, tad Žemės ūkio rūmai stengiasi padėti ūkininkams ir šioje srityje. Atkreipė dėmesį į tai, kad šiandien ūkininkai konkuruoja ne tik Lietuvoje ar Europoje, bet ir visame pasaulyje, todėl informacija tampa vienu iš esminių sėkmingos veiklos garantu.

Tarptautiniai ryšiai

2016 m. kovo 31 d. Komitetas tarptautinės parodos „Agrobalt 2016“ metu susitiko su Europos Komisijos (EK) nariu atsakingu už Žemės ūkį ir kaimo plėtrą Filu Hoganu (Phil Hogan) ir EK nariu atsakingu už sveikatą ir maisto saugą Vyteniu Andriukaičiu.

Komiteto pirmininko pavaduotojas, vadovavęs susitikimui, Bronius Pauža, atkreipė dėmesį į Lietuvos ūkininkams sudėtingą situaciją pieno sektoriuje, kur žemas kooperacijos lygmuo, mažos supirkimo kainos ir Europos Sąjungos (ES) vidurkio nesiekiančios tiesioginės išmokos iš pieno gaminančių ūkininkų atima paskutinę viltį.

Komiteto nariai domėjosi žemės ūkio finansavimo perspektyvomis naujame finansiniame laikotarpyje, po 2020 metų. Seimo narius domino, ar išliks investicinės paramos priemonės, ar Lietuva pasieks ES išmokų vidurkį, ar nemažės finansavimas žemės ūkiui.

EK narys F. Hoganas pranešė, kad derybos dėl naujojo finansinio laikotarpio prasideda jau šiandien. Todėl tiek atskirų savivaldos organizacijų, tiek ministrų lygmenyje, visose srityse turi būti dedamos pastangos kovojant už Lietuvos ūkininkų interesus.

2016 m. birželio 20–21 d. Komiteto narių delegacija, vadovaujama pirmininko Petro Čimbaro kartu su vyriausybine delegacija lankėsi Latvijoje bei Estijoje. Susitikimuose su ūkininkais ir valstybinių institucijų atstovais buvo dalinamasi patirtimi ir ieškoma tinkamiausių sprendimų šiandienos žemės ūkio problemoms spręsti.

Grūdų kooperatyve „Latraps“ (Jelgavos r.) kartu su šio kooperatyvo generalinio direktoriumi bei Latvijos Žemės ūkio ministerijos parlamentiniu sekretoriumi buvo aptarta kooperacijos nauda ūkininkams bei galimybės ją skatinti suteikiant mokestines lengvatas.

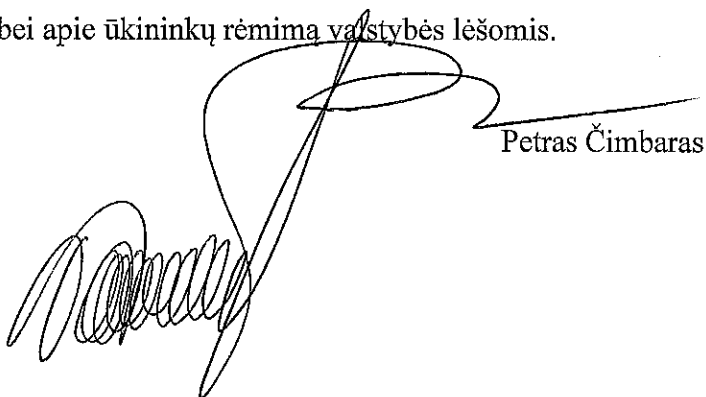
Apsilankymo „Nopri“ pienininkystės ūkyje metu buvo domimasi, kaip estai sprendžia svyruojančių pieno supirkimo kainų problemą. Ūkio savininkas, laikantis 200 karvių, paaiškino, kad esant žemoms supirkimo kainoms, jie dalį pieno perdirba – gamina įvairių rūšių sūrius, jogurtą, didėję žalio pieno supirkimo kainoms mažina perdirbimą ir pieną parduoda supirkėjui.

Susitikimo su Estijos parlamento Kaimo reikalų komiteto pirmininku Ivari Padar ir komiteto nariais buvo aptartos abiem šalim svarbios Europos Sąjungos politikos aktualijos. Lietuvos parlamentarai atkreipė dėmesį į pirmųjų hektarų išmoką dėl kurio taikymo ateinantiems metams šiuo metu vyksta diskusijos komitete. Estija šios išmokos netaiko, tiek dėl kitokios ūkių struktūros (vyrauja stambesni ūkiai), tiek dėl to, kad paramos negalima susieti su gamyba. Estija kaip ir Lietuva sprendžia klausimą, kaip užtikrinti, kad tiesioginės išmokos būtų mokomos realiai dirbantiems ūkininkams. Pasak Estijos parlamentinio komiteto pirmininko, parama turi padėti ūkininkaujantiems, nes žemės ūkis yra verslas, kuriame turi išsilaikyti sugebantys dirbti konkurencingai.

Komiteto pirmininkas Petras Čimbaras pastebėjo, kad Lietuva ir Estija turi daug bendrumų ir išreiškė tikėjimą, kad derantis dėl paramos žemės ūkiui naujoje finansinėje perspektyvoje laikysis kartu.

2016 m. birželio 8 d. Komiteto nariai susitiko su Ukrainos Aukščiausiosios Rados delegacija. Susitikimo metu buvo pristatyta žemės reformos eiga Lietuvoje ir atsakyta į rūpimus klausimus. Taip pat, buvo aptarta ir apie ES paramą bei apie ūkininkų rėmimą valstybės lėšomis.

Komiteto pirmininkas

Petras Čimbaras